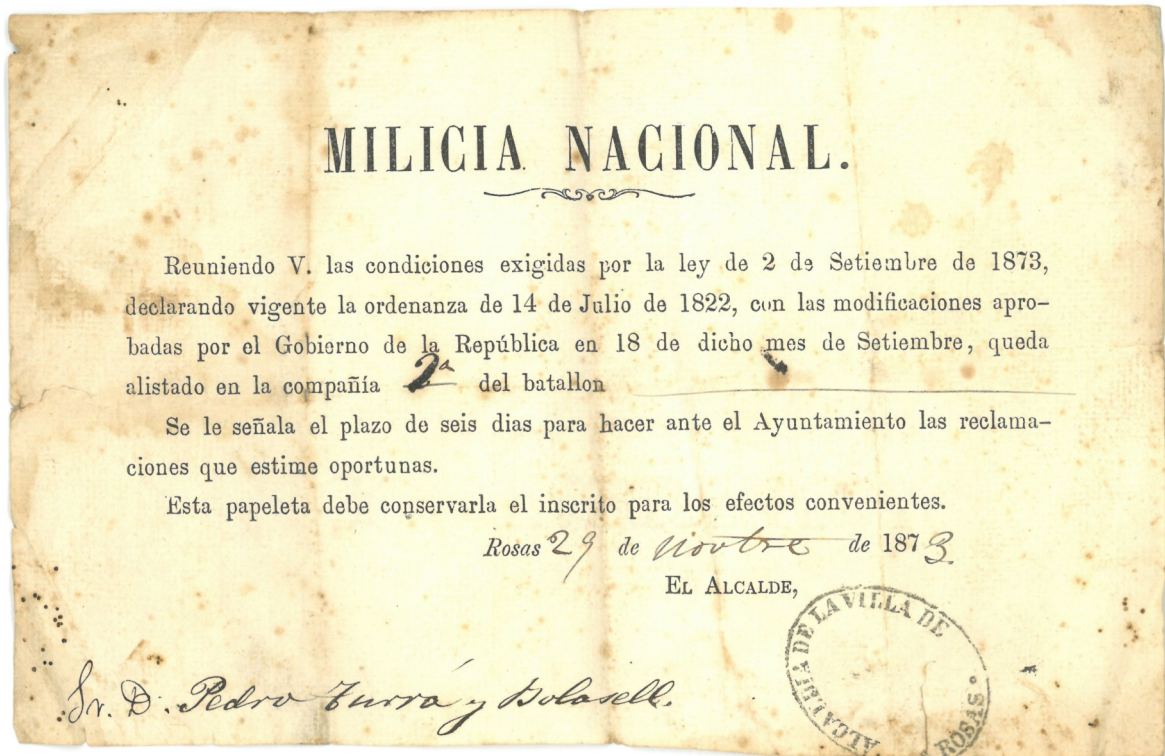

El document del mes de juny de 2021 de l'AMR

La Milícia republicana

L'allistament de Pere Turró Bolasell el 1873

Dades arxivístiques

CAT AMR Fons Família Pujol Danés. Notificació de l'allistament de Pere Turró Bolasell a la Milícia Nacional. 29 de novembre de 1873. Castellà.

Història arxivística

El fons de la família Pujol Danés va ingressar a l'Arxiu Municipal el 18 de desembre de 2020. La documentació va ser recollida per part del personal de l'AMR del despatx de Max Marcó Riera, que la va conservar des de pocs dies després de la mort d'Olga Pujol Danés (Roses, 16/04/1930 – 15/09/2020). Els tràmits de la seva neboda Sílvia Ametller Pujol i el mateix Marcó van possibilitar que la voluntat de l'Olga de donar el fons es fes realitat. Aquest petit arxiu és un exemple d'una família rosinca al tombant dels segles XIX i XX amb documents notariais, cartes de pagament, rebuts, permisos, llicències, correspondència, plànols o documents identificatius.

Contingut

El document és d'una senzillesa extrema, que xoca amb la importància del mateix per la persona que el va rebre. Es tracta d'una notificació emesa per l'Ajuntament de Roses el 29 de novembre de 1873 per informar a Pere Turró Bolasell (? , 1843) que havia estat allistat a la companyia segona de la Milícia Nacional del Govern de la República. A la part inferior hi ha un segell de l'Alcaldia de la vila de Roses, però no hi ha la signatura de l'alcalde del moment, Joan Corredó. Es tractava d'un formulari o model imprès que havia de facilitar la feina al funcionari de torn de l'Ajuntament. Fins a dia d'avui ha estat conservat plegat en una petita carpeta amb el títol "Miguel Pujol Escolàstica" amb altres documents familiars.

Context

La Milícia Nacional on va ser allistat el rosinc Pere Turró va ser reorganitzada per la llei de 2 de setembre de 1873 de la mà del ministre de governació Eleuterio Maisonnave, com a resposta de la revolució anarcosindicalista d'Alcoi i les insurreccions cantonals de l'estiu de 1873 en plena Tercera Guerra Carlina (1872-1876). En aquella etapa, marcada pel progressiu conservadurisme del govern republicà, la Primera República va anar exercint un control més estricte i de repressió sobre la població.

La reorganització dels cossos de Voluntaris de la República és un dels punts en què es veu més clara la deriva conservadorista del govern d'Emilio Castelar. Contemplava l'eliminació dels elements radicals, atès que la burgesia començava a desconfiar d'una força armada de caràcter popular. El ministre va establir l'obligatorietat d'allistar-se a la nova Milícia per garantir el suport dels qui en desconfiaven.

L'any 1873 la base de la Milícia, popular i proletària, s'havia tornat perillosa per a la burgesia que l'havia creada en la seva lluita contra l'Antic Règim. I més en un moment en què el moviment obrer es consolidava. No volien tenir les masses armades, com tampoc ho volia l'exèrcit que hi veia una forta dependència del poder civil. En aquest context, però, no es podia abolir com volien alguns sectors i calia reorganitzar la Milícia perquè era necessària per defensar les poblacions dels atacs carlistes i cantonalistes. Finalment, la seva abolició es produí amb el govern de la Restauració, però el procés de desaparició ja havia començat amb l'últim govern de la República al reforçar les forces de seguretat de l'Estat com l'exèrcit o la Guàrdia Civil.

A Roses, cal destacar que en aquest context, el 29 de gener de 1874 les tropes carlines van entrar a la vila i van cremar, entre d'altres coses, una part important de l'Arxiu Municipal al mig de la plaça. També és d'infaust record el Foc de Castelló de la nit del 3 de novembre de 1874 i que va enfrontar els carlins de Francesc Savalls i els liberals del brigadier Moya.

Més informació

Rosa Ana Gutiérrez Lloret. "El conservadurismo republicano en la crisis de la I República: Eleuterio Maisonnave y la reorganización de la Milicia Nacional" a *Investigaciones históricas: época moderna y contemporánea*, Universidad de Valladolid, núm. 14, 1994. p. 159-169.